

A PRAEFATIO INCERTVM CVIVS, NAM AVGVSTINI
non esse res ipsa clamitat, in laudem euangelij secundum Ioannem.

Omnibus diuinæ scripturæ paginis euangelium excellit, quia quod lex & propheta futurum prædixerunt, hoc completum dicit euangelium. Inter ipsos autem euangeliorum scriptores, Ioannes eminet in diuinorum mysteriorum profunditate, qui à tempore dominicæ ascensionis per annos sexagintaquinque uerbum dei absque adminiculo scribendi, usque ad ultima Domitiani prædicauit tempora. Sed occiso Domitiano, cum permitteret Nerua, de exilio redisset Ephesum, compulsus ab episcopis Asiæ, de coæterna patri diuinitate Christi scripsit aduersus hæreticos, qui eo absente irruperant in eius ecclesias, qui Christum ante Mariam fuisse negabant. Unde merito in figura quatuor animalium, aquilæ uolanti comparatur, quæ uolat altius cæteris auibus, & solis radios irreuerberatis aspicit luminibus. Cæteri quippe euangelistæ, qui temporalem Christi natiuitatem, & temporalia eius facta, quæ gessit in homine sufficienter exponunt, & de diuinitate pauca dixerunt, quasi animalia gressibilia cum domino ambulat in terra: hic autem pauca de temporalibus eius gestis edisserens, sed diuinitatis potentiam sublimius cõtemplans, cum domino ad cælum uolat. Qui enim supra pectus domini in cœna recubuit, cœlestis haustum sapientiæ cæteris excellentius de ipso dominici pectoris fonte potauit. Legerat siquidem euangelia trium euangelistarum, & approbauerat fidem eorum & ueritatē, in quibus deesse uidit aliqua gestarum rerum historiae, & ea maxime quæ dominus gessit primo prædicationis suæ tempore, scilicet antequam Ioannes Baptista clauderetur in carcere. Hæc ergo quasi dimissa ab illis scribit Ioannes quæ fecit Iesus antequam Ioannes clauderetur: sed maxime diuinitatem Christi & trinitatis mysterium commendare curauit. Tres siquidem alij euangelistæ dicta & facta domini temporalia, quæ ad informandos mores uitæ præsentis maxime ualent, copiosius profecuti, circa actiuam uitam sunt uersati: in qua laboratur, ut cor mundetur ad uidendum deum, Ioannes uero pauca domini facta dicit: uerba uero domini quæ trinitatis unitatem, & uitæ æternæ felicitatem insinuant, diligentius conscribit, & sic in contemplatiua uita, uirtute commendanda, intentionem suam & prædicationem tenuit: in qua contemplatiua uacatur ut deus uideatur. Iste siquidem est Ioannes quem dominus de fluctuaga nuptiarum tempestate uocauit, & cui matrem uirginem uirgini commendauit.

DIVI AVRELII AVGV

STINI HIPPONENSIS EPISCOPI, IN EVANGELIUM IOANNIS, EXPOSITIO.

Ab eo quod scriptum est, In principio erat uerbum, & uerbum erat apud deum, & deus erat uerbum, usque ad id quod ait, Et tenebræ eam non comprehenderunt.

Tractatus I.

INTENTES quod modo audiuius ex lectione Apostolica, quod animalis homo non percipit ea quæ sunt spiritus dei, & cogitantes in hac ipsa præsentis turba charitatis uestræ, necesse esse, ^{1. Cor. 2} ut multi sint animales, qui adhuc secundum carnem sapiant, nondumque possint ad spiritalem intellectum se erigere: hæc ito uehementer quomodo ut dominus dederit, possim dicere, uel pro modulo meo explicare quod lectum est ex euangelio. In principio erat uerbum, & uerbum erat apud deum, & deus erat uerbum. Hoc enim animalis homo non percipit. Quid ergo fratres, silebimus hinc? quare ergo legitur si
a z silebitur?